

MECHNIKOV READINGS 2020
THE INTERNATIONAL CONFERENCE

МАТЕРІАЛИ

МЕЧНИКОВСЬКІ ЧИТАННЯ – 2020.

Науково-практична конференція з міжнародною участю
5 – 6 листопада 2020 р., м. Харків, Україна

MECHNIKOV READINGS – 2020.

International Scientific Conference

5 – 6 November 2020, Kharkiv, Ukraine

Харків, 2020

**Харківський національний медичний університет
ГО «Всеукраїнська Асоціація інфекціоністів»
Харківський благодійний фонд «БЛАГО»**

МЕЧНИКОВСЬКІ ЧИТАННЯ – 2020

**Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
(5–6 листопада 2020 року, м. Харків)**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою ХНМУ.
Протокол № 11 від 19.11.2020 р.**

**Харків
2020**

УДК: 616.98(062.552)

Редакційна колегія:

проф., д.мед.н. К.В. Юрко (відповідальний редактор)

проф., д.мед.н. А.В. Сохань

доц., к.мед.н. О.Є. Бондар

доц., к.мед.н. Г.О. Соломенник

доц., к.мед.н. А.В. Гаврилов

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, що наводяться у публікаціях, несуть автори тез.

Без редагування.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ БІОБЕЗПЕКИ В РЕЗУЛЬТАТІ СПАЛАХІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

Ужгородський національний університет, медичний факультет, м. Ужгород

Актуальність. Інфекційні захворювання – одна з серйозних загроз сучасному суспільству щодо біобезпеки. В останні роки значно зросли міжнародні міграції: туризм і паломництво, потоки трудових мігрантів, міграції біженців і переселенців у періоди військових конфліктів, побутові міграції відповідно до родинних зв'язків і традицій. Усе це, безумовно, підвищує ризики розповсюдження інфекційних хвороб, у тому числі й тих, які є загрозливими в плані біобезпеки. Спалах інфекційної хвороби COVID 19 довів це і, одночасно, унаочнив усю хиткість сучасної технологічної цивілізації.

Мета роботи. За даними літератури проаналізувати готовність світового співтовариства до серйозних безпекових викликів сьогодення, зокрема, до спалахів інфекційних хвороб у вигляді епідемій, пандемій, а також інших біозагроз.

Матеріали і методи. Проведено аналіз та узагальнення актуальних наукових публікацій, розміщених у різних інформаційно-пошукових системах (PubMed, Medline, Google Scholar) за останні двадцять років.

Результати та обговорення. Аналізуючи дані літератури, можна зробити припущення, що найсерйознішими ризиками в галузі біобезпеки є спалахи, які зумовлені особливо небезпечними патогенами, які призводять до серйозних великомасштабних захворювань і смертності. Це, у свою чергу, веде до соціальних, економічних та політичних потрясінь. У 2002 р. ВООЗ описала ряд біологічних агентів, що викликають побоювання у зв'язку з можливим їх використанням у терористичних цілях. Усі ці збудники призводять до виникнення захворювань у людини, хоча їх частота і наслідки відрізняються. Деякі з цих збудників також спричиняють спорадичні природні спалахи, зазвичай, у країнах з обмеженими ресурсами. Український теоретик біології

Віталій Кордюм ще у 2001 р. прогнозував у майбутньому нелінійний розвиток подій, спричинений несподіваними спалахами інфекційних хвороб, спричинених мікроорганізмами. Нещодавня історія цілком підтверджує слушність такого прогнозу. Про це свідчать спалахи SARS у 2002-2003 рр, MERS – у 2015 р., Еболи – у 2014-2016 рр і, зрештою, теперішня пандемія COVID 19. Нинішнє поширення коронавірусу є трагедією, але й шансом. Шансом для людства зробити комплексні висновки і створити під егідою ООН, або незалежно від цього органу, універсальну глобальну платформу для всеохоплюючого розгляду питань біобезпеки і вирішення нагальних проблем у цій галузі.

Сучасні виклики XXI століття вимагають зміщення двох галузей вироблення політики (заборони біологічної зброї та охорони громадського здоров'я) у напрямку глобального управління. Посилює проблему потреба в швидкому збільшенні людських ресурсів для того, щоб взяти під контроль поширення спалаху. У звітах ВООЗ вказано, що існує брак людських ресурсів для всіх категорій працівників (тобто медичних працівників, лабораторних фахівців, команд із захоронення і логістів), необхідних для ефективного реагування на спалахи захворювань у багатьох країнах світу, зокрема, і в Україні.

Висновки. Світ недостатньо готовий до попередження біозагрози, а при її виникненні – до ефективної боротьби і ліквідації, адже існує теза: «Готовність країни до боротьби зі спалахами інфекційних захворювань – це свідчення її готовності до боротьби з можливими біозагрозами». Нагайною є необхідність покращення якості лабораторної діагностики шляхом впровадження в роботу сучасних лабораторних технологій швидкого виявлення (індикації) та ідентифікації патогенів, а також ширшого застосування імунохімічних, молекулярно-генетичних методів.